

ONDERWIJSSPIEGEL

JAARLIJKS RAPPORT
VAN DE ONDERWIJSINSPECTIE

2025

Programma

Spiegeldag 2025

- > Globale resultaten na een jaar doorlichten
- > Resultaten kwaliteitsontwikkeling en kwaliteit op de klasvloer
- > Resultaten leerlingenbegeleiding
- > Toelichting rapport huisonderwijs
- > Reflectie op de resultaten uit de Onderwijsspiegel
 - ... door Katrien Bonneux, inspecteur-generaal onderwijsinspectie
 - ... door Stefan Grielens, directeur Vrij CLB Netwerk
 - ... door Kelly Thyssen, directeur basisschool De Vlinderboom
 - ... door Caroline Vrijens, kinderrechtencommissaris
- > Slotwoord
- > Receptie en netwerkmoment

“De Vlaamse Regering bezorgt aan het Vlaams Parlement jaarlijks een verslag van de inspectie. Dit verslag is gebaseerd op de werkzaamheden van de inspectie en behandelt een of meer kwaliteitsaspecten van onderwijs.”

>>Kwaliteitsdecreet, artikel 34

Inspectie 2.0 op maat

HET ONDERZOEK NAAR DE KWALITEITSONTWIKKELING

De onderwijsinspectie onderzoekt of de school, het centrum of de academie haar eigen kwaliteit ontwikkelt. Het onderzoek geeft feedback aan de onderwijsinstelling over haar onderwijskundige visie en beleid, organisatieontwikkeling en interne kwaliteitszorg.

HET ONDERZOEK NAAR DE ONDERWIJSKWALITEIT

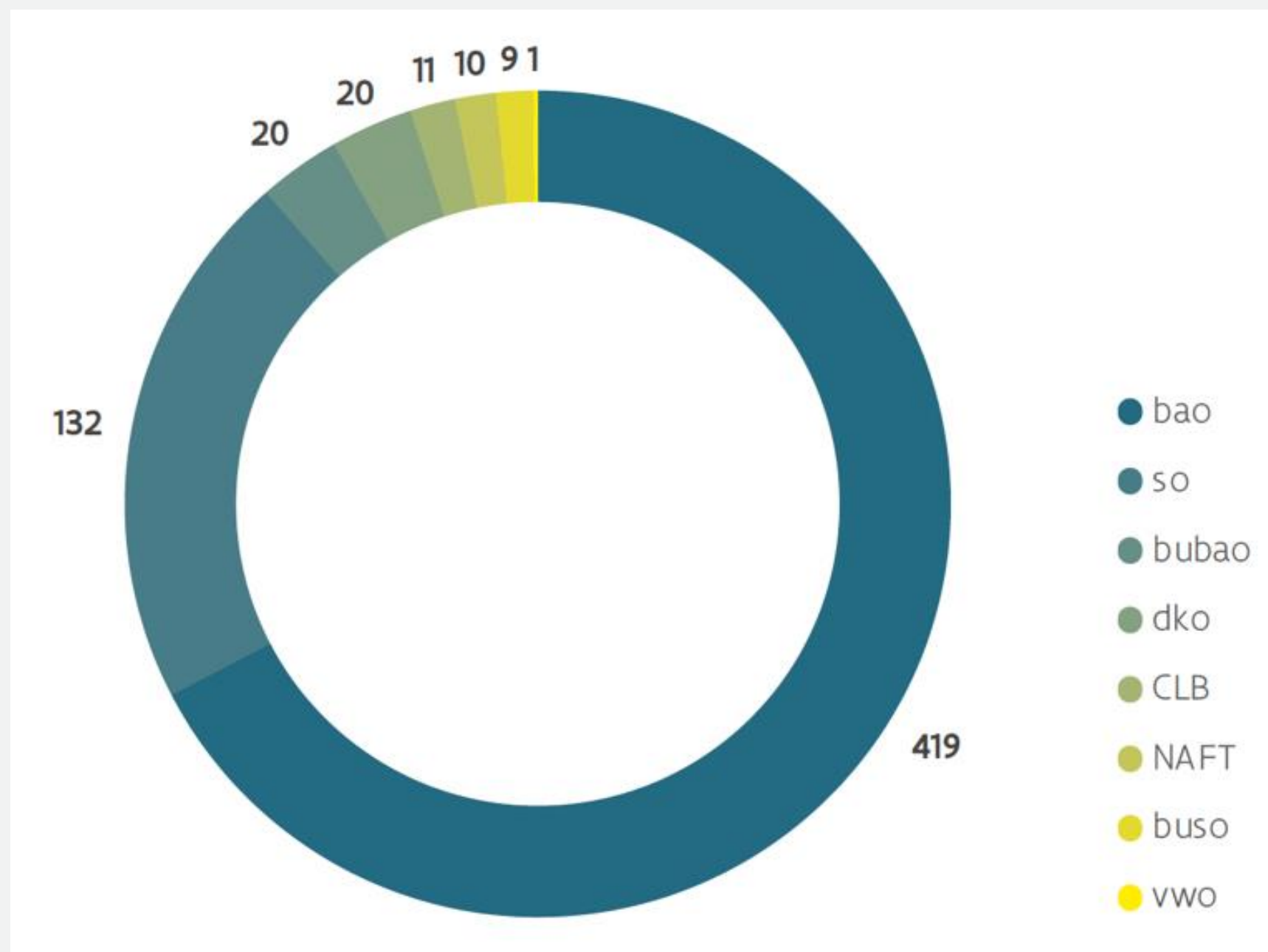
De onderwijsinspectie gaat na in welke mate de onderwijsinstelling kwaliteitsvol onderwijs biedt dat tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het OK.

Globale resultaten

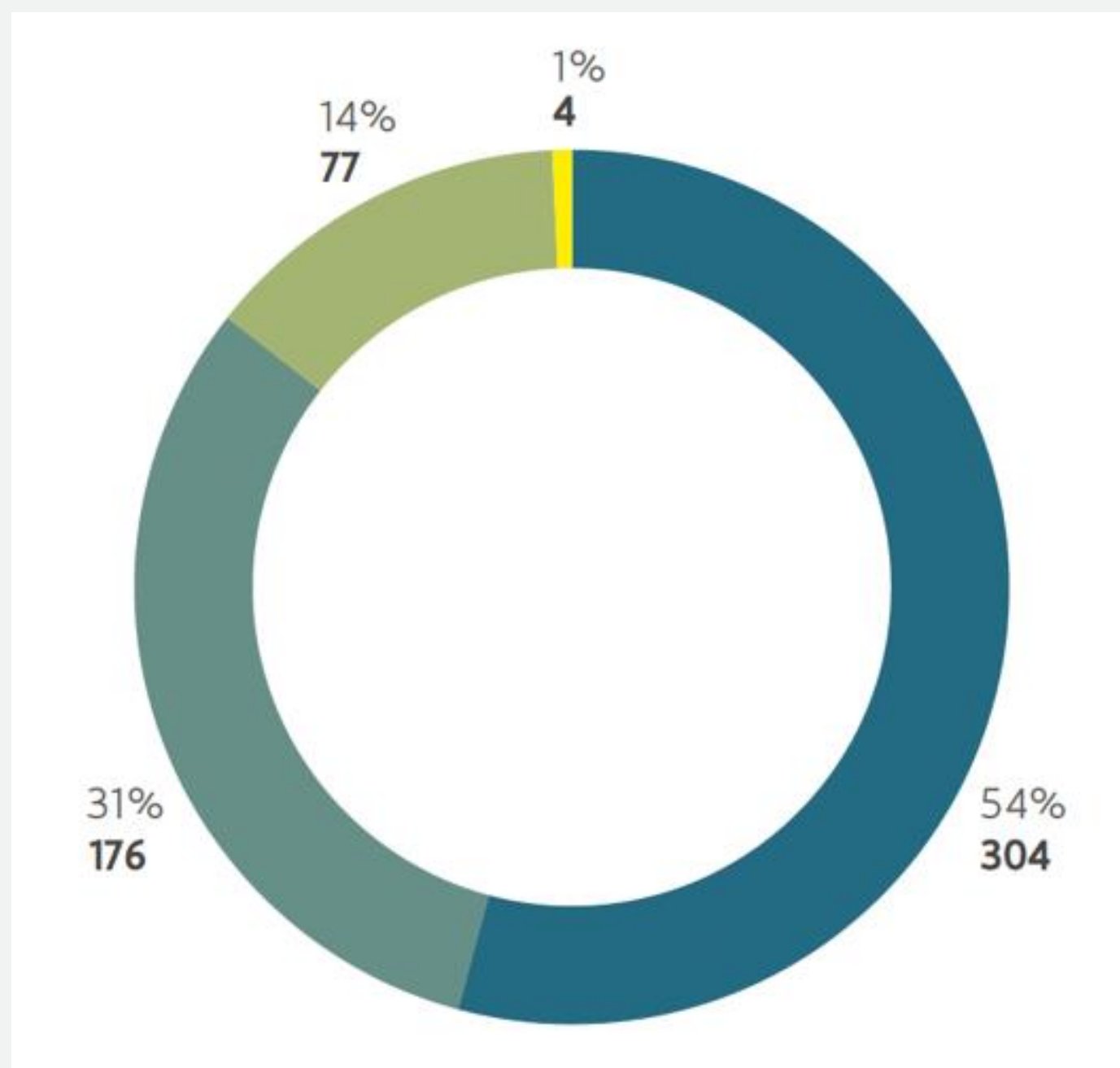
Doorlichtingen

622 doorlichtingen

Doorlichtingen

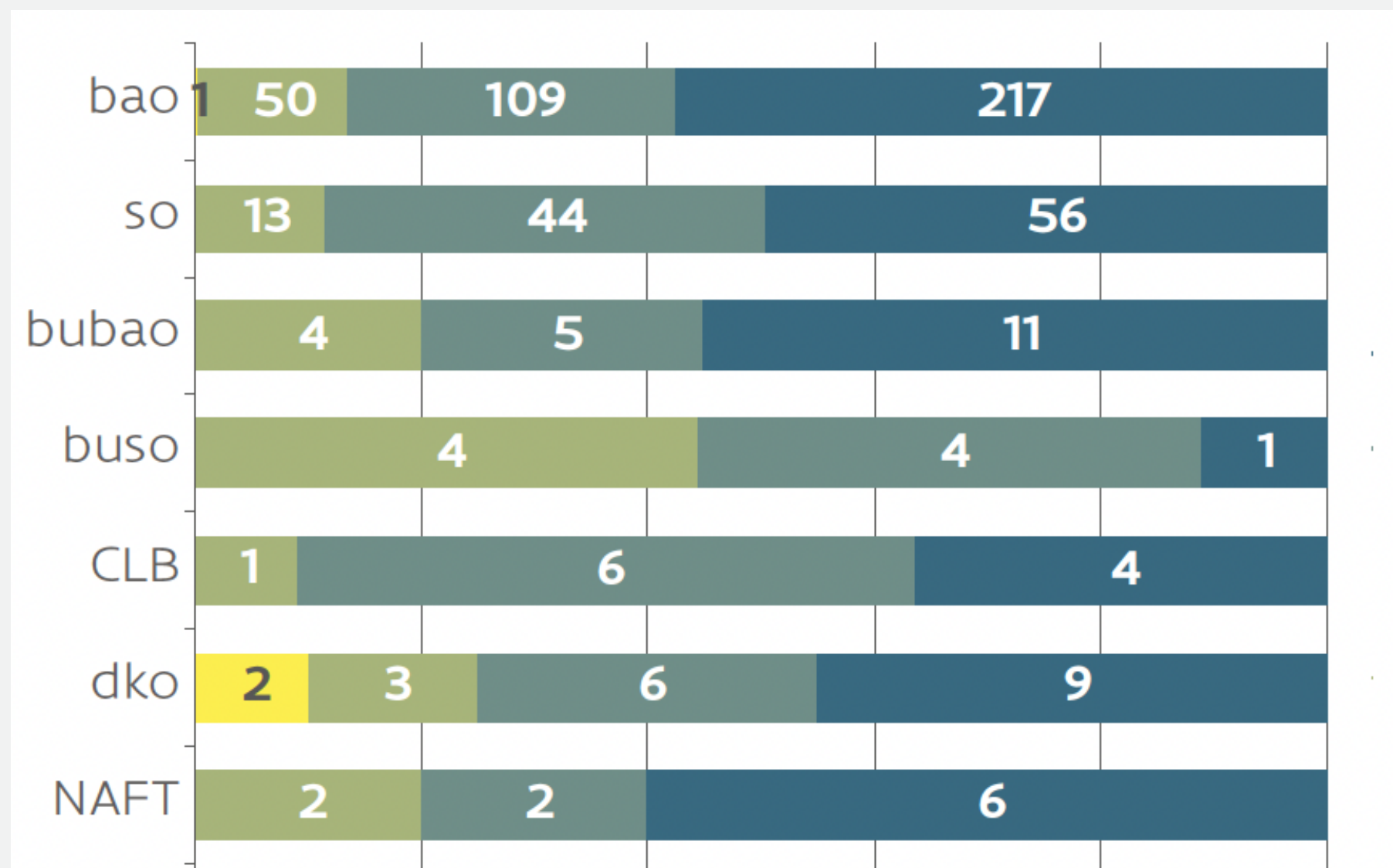
622 doorlichtingen waarvan 561 met een advies

- Ongunstig advies zonder mogelijkheid tot opschorting
- Ongunstig advies met mogelijkheid tot opschorting
- Gunstig advies met de verplichting om aan de tekorten te werken
- Gunstig advies

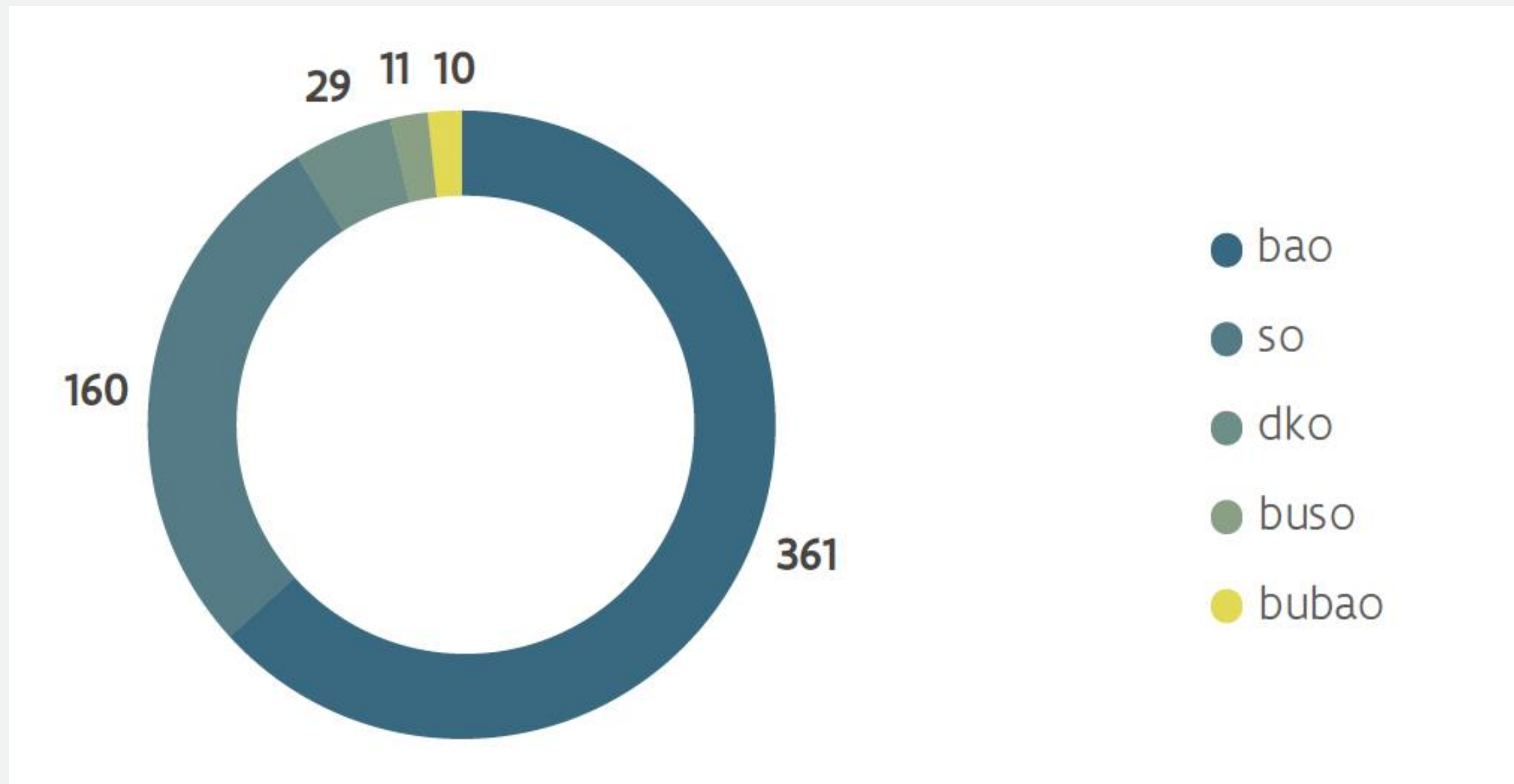
Doorlichtingen

Adviezen per onderwijsniveau

- Ongunstig advies zonder mogelijkheid tot opschorting
- Ongunstig advies met mogelijkheid tot opschorting
- Gunstig advies met de verplichting om aan de tekorten te werken
- Gunstig advies

571 tussentijdse bezoeken

571 tussentijdse bezoeken

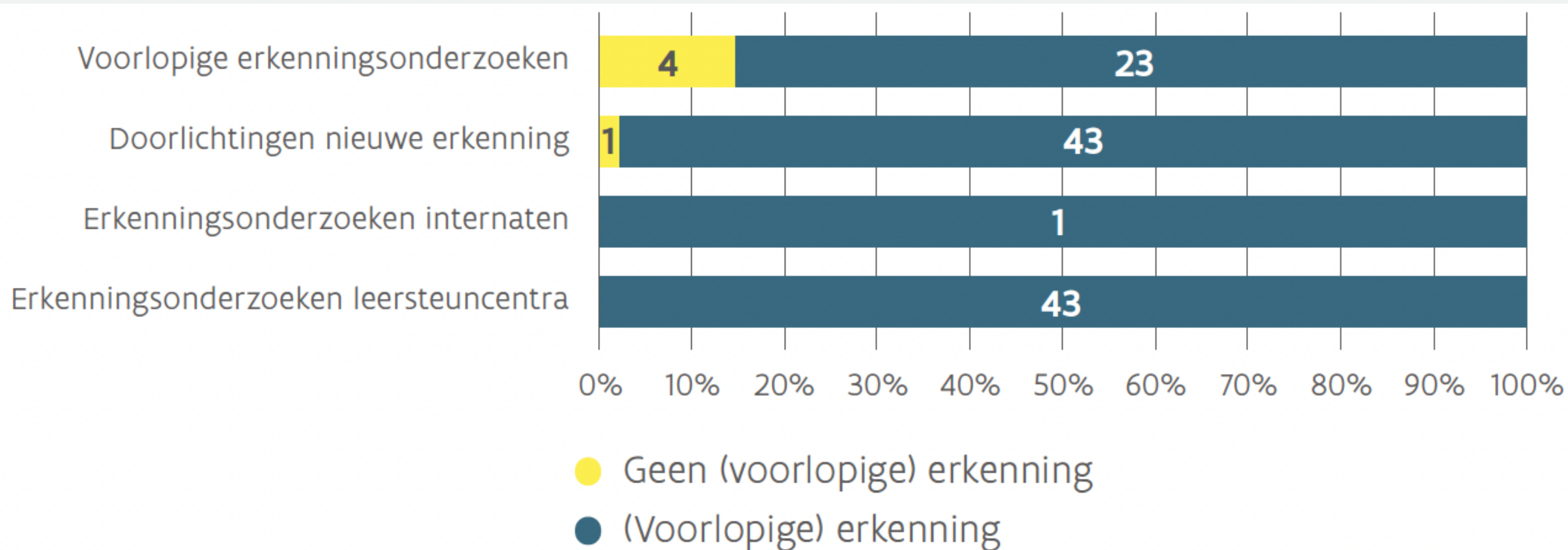
Respons bij scholen en academies

- 97% was eerder tot zeer tevreden
- 92% zegt dat de verwachtingen helder waren
- 90% ervaarde het bezoek als stimulerend
- 46% geeft aan een grotere kennis van het OK te hebben dankzij het bezoek

Reflecties Pedagogische Begeleidingsdiensten

- Heldere rolverdeling nodig bij aanvang van het bezoek tussen inspectie en PBD
- Focus op stimuleren van kwaliteitsontwikkeling
- Verslag is helder en richtinggevend

Erkenningsonderzoeken

Andere opdrachten

Nieuw! Twee praktijkpublicaties

Voor schoolteams uit het basisonderwijs en het secundair onderwijs

Onze vaststellingen

Wat loopt goed, wat kan beter, waar zijn er verschillen tussen scholen?

Onze aanbevelingen voor schoolteams

Welke suggesties hebben we voor schoolteams op basis van onze vaststellingen?

Inzichten uit de praktijk

Onderwijsinspecteurs vertellen over scholen die het uitstekend doen voor een aspect, wat loopt er goed en waarom?

Wat vinden de experts?

Een focusgroep van externe experts reflecteert op onze vaststellingen voor het kleuteronderwijs, Nederlands en wiskunde.

Doorlichtingen basisonderwijs en secundair onderwijs

Elias Hemelsoet
Wendy Franquet

Inspectie 2.0 op maat

HET ONDERZOEK NAAR DE KWALITEITSONTWIKKELING

De onderwijsinspectie onderzoekt of de school, het centrum of de academie haar eigen kwaliteit ontwikkelt. Het onderzoek geeft feedback aan de onderwijsinstelling over haar onderwijskundige visie en beleid, organisatieontwikkeling en interne kwaliteitszorg.

HET ONDERZOEK NAAR DE ONDERWIJSKWALITEIT

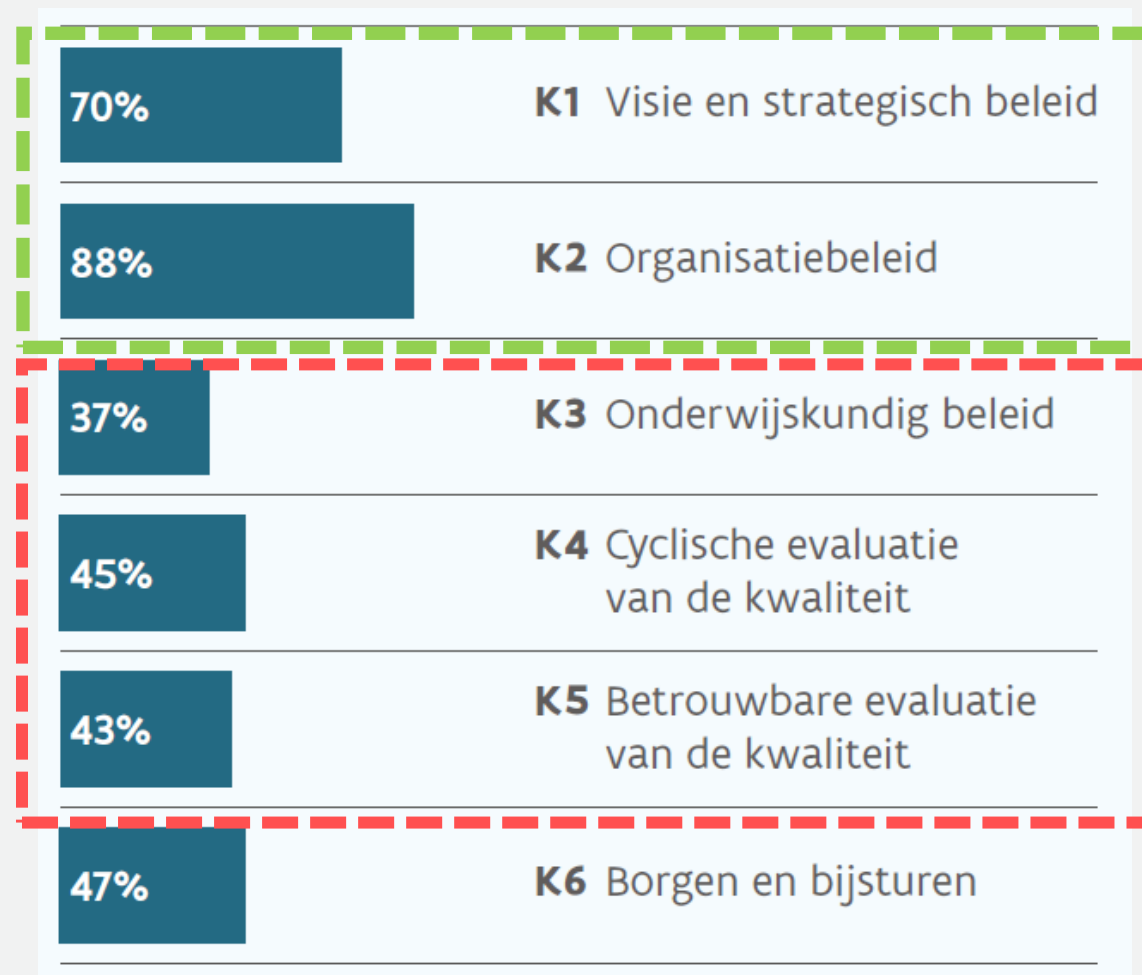
De onderwijsinspectie gaat na in welke mate de onderwijsinstelling kwaliteitsvol onderwijs biedt dat tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het OK.

Kwaliteitsontwikkeling

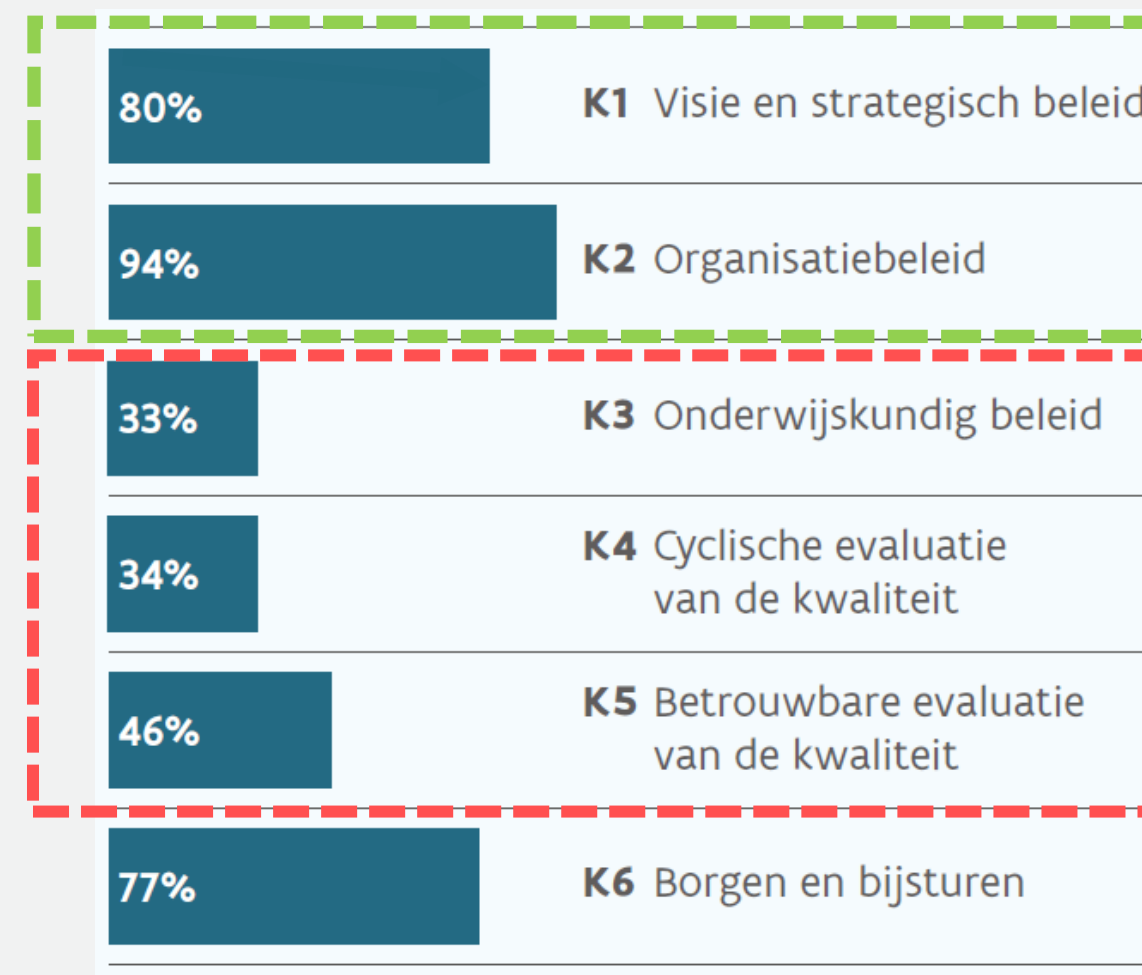
■ % onderzoeken die tegemoetkomen
aan de verwachting of deze overstijgen

Basisonderwijs

Secundair onderwijs

Inspectie 2.0 op maat

HET ONDERZOEK NAAR DE KWALITEITSONTWIKKELING

De onderwijsinspectie onderzoekt of de school, het centrum of de academie haar eigen kwaliteit ontwikkelt. Het onderzoek geeft feedback aan de onderwijsinstelling over haar onderwijskundige visie en beleid, organisatieontwikkeling en interne kwaliteitszorg.

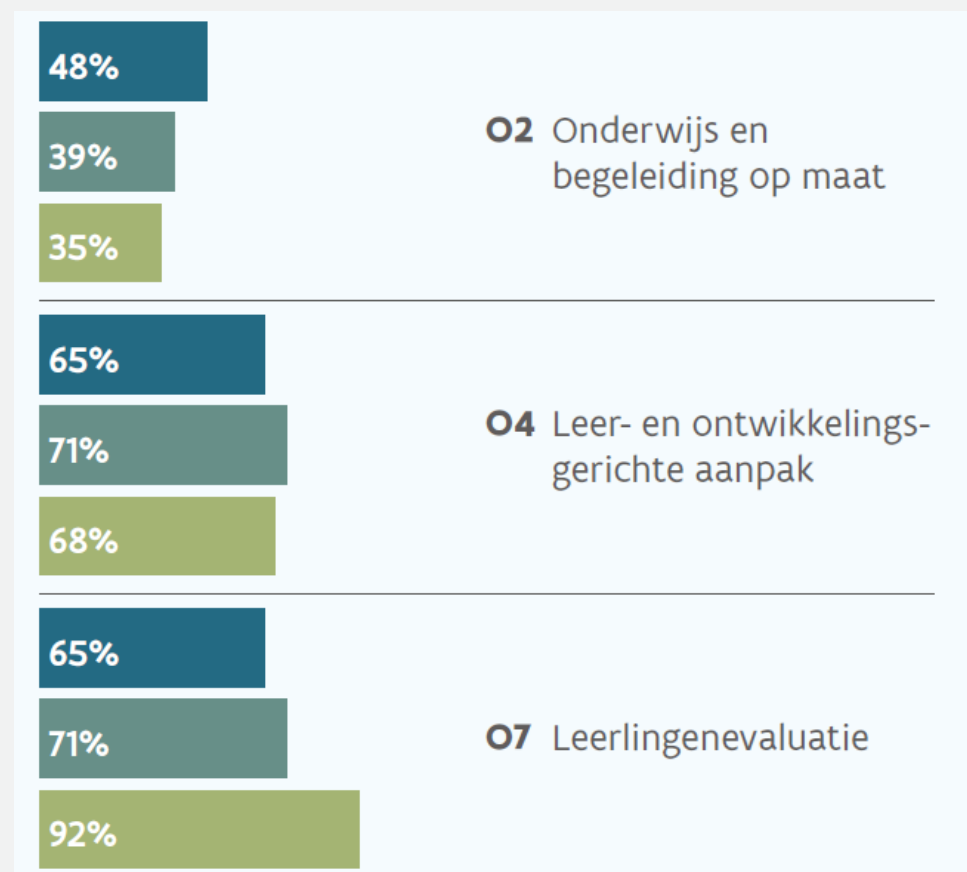
HET ONDERZOEK NAAR DE ONDERWIJSKWALITEIT

De onderwijsinspectie gaat na in welke mate de onderwijsinstelling kwaliteitsvol onderwijs biedt dat tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het OK.

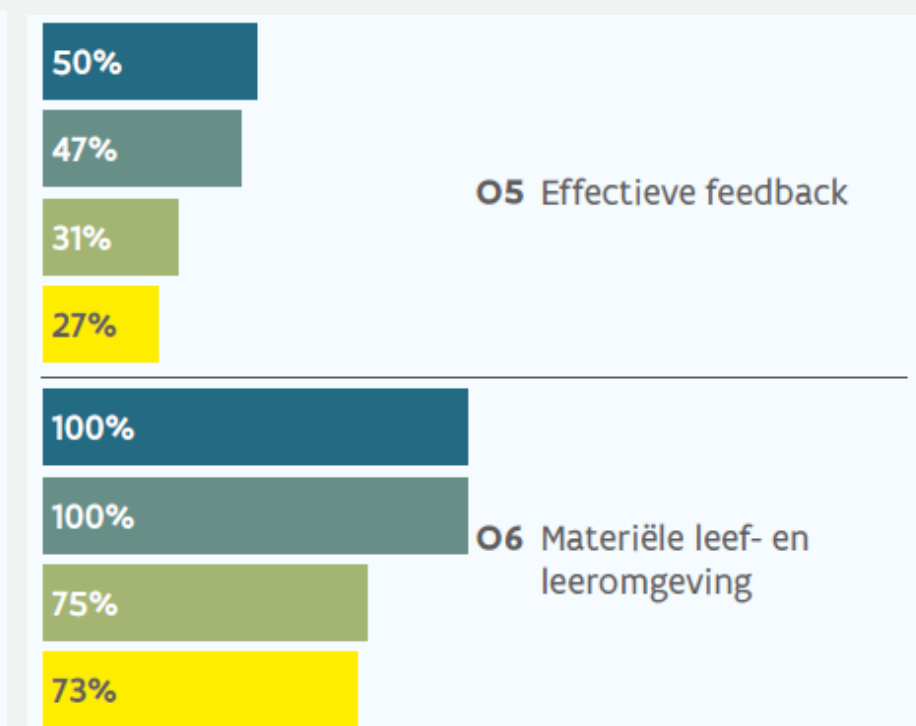
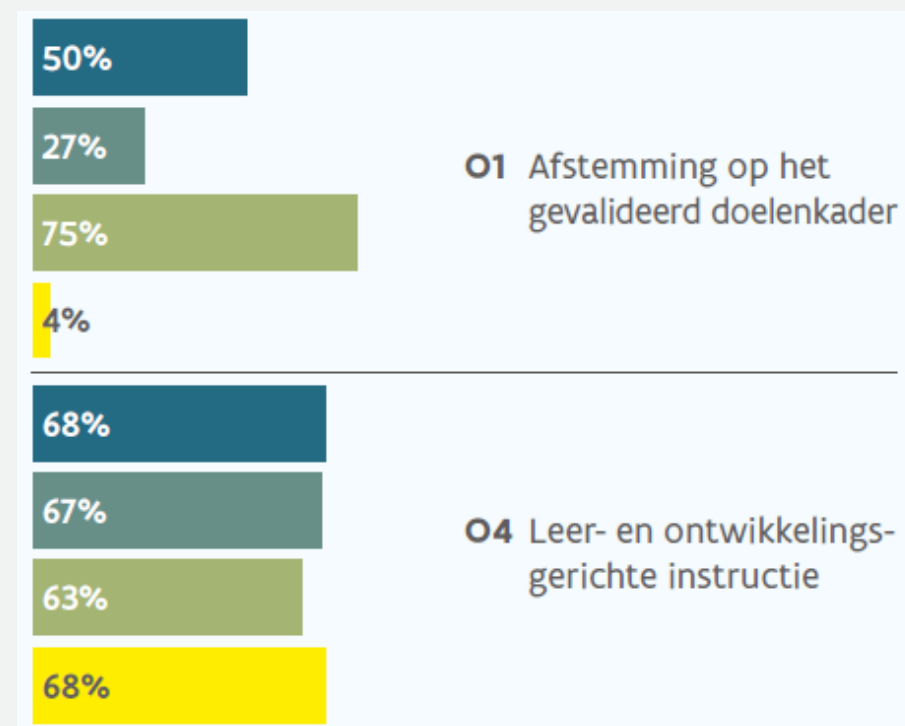
Onderwijsleerpraktijk

Basisonderwijs

1ste graad secundair onderwijs

- Nederlands in de eerste graad
- Wiskunde in de eerste graad
- Wetenschappen in de eerste graad
- Technologie in de eerste graad

- Nederlands in de eerste graad
- Wiskunde in de eerste graad
- Wetenschappen in de eerste graad
- Technologie in de eerste graad

Onderwijsleerpraktijk

Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak (O4) – Kleuteronderwijs

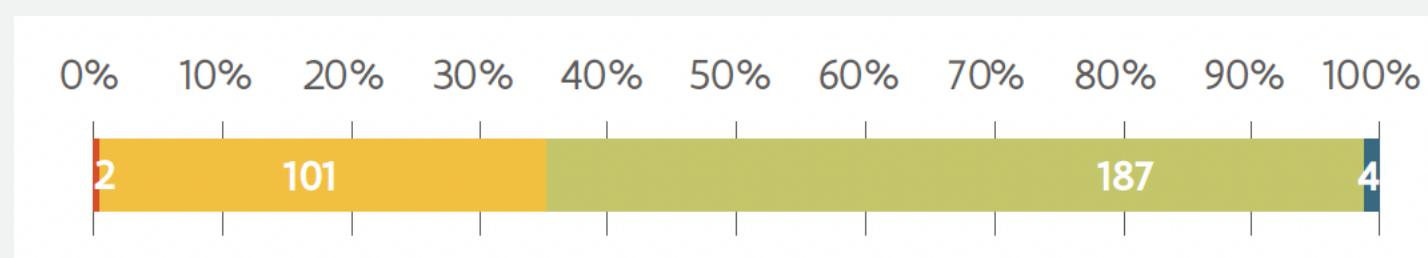

Sterk

- Inspelen op leefwereld
- Betrekken en activeren

Verder inzetten op

- Kwaliteitsvolle interacties
- Taalontwikkeling
- Authentieke en realistische materialen
- Stimuleren van probleemoplossend denken

● Beneden de verwachting
● Benadert de verwachting

● Volgens de verwachting
● Overstijgt de verwachting

Onderwijsleerpraktijk

Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak (O4) – Nederlands

Sterk

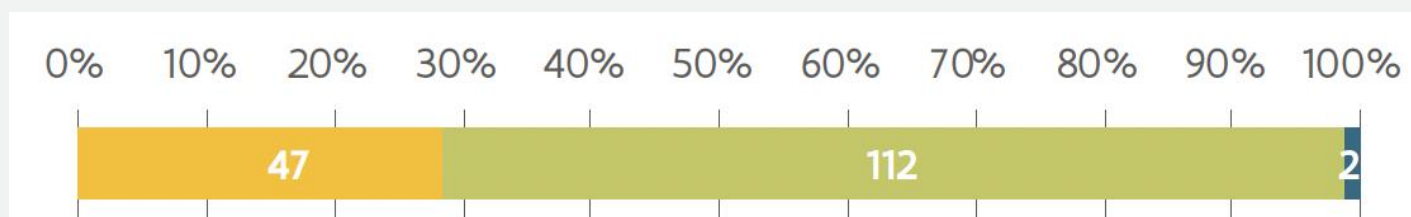
- Geleidelijke en stapsgewijze opbouw van het aanbod

Meer aandacht voor

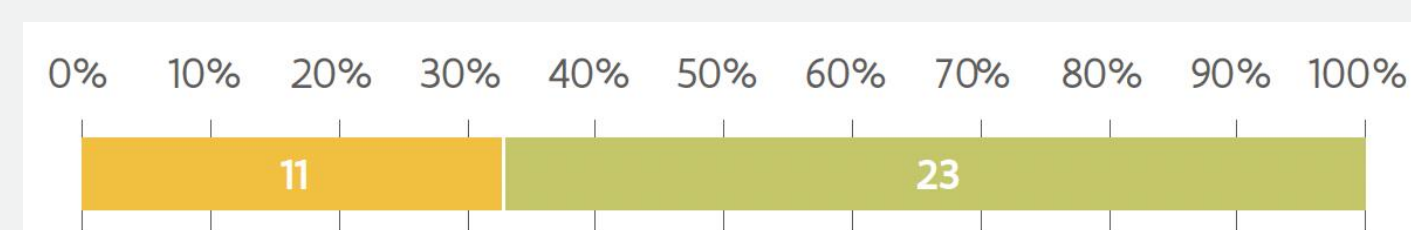
- Taalstrategieën
- Authentieke contexten
- Doelgericht differentiëren en remediëren

lager onderwijs

1^e graad secundair onderwijs

● Beneden de verwachting
● Benadert de verwachting

● Volgens de verwachting
● Overstijgt de verwachting

Onderwijsleerpraktijk

Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak (O4) Wiskunde

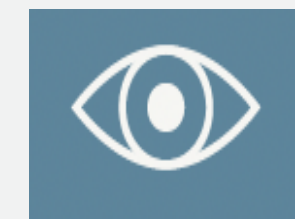

Sterk

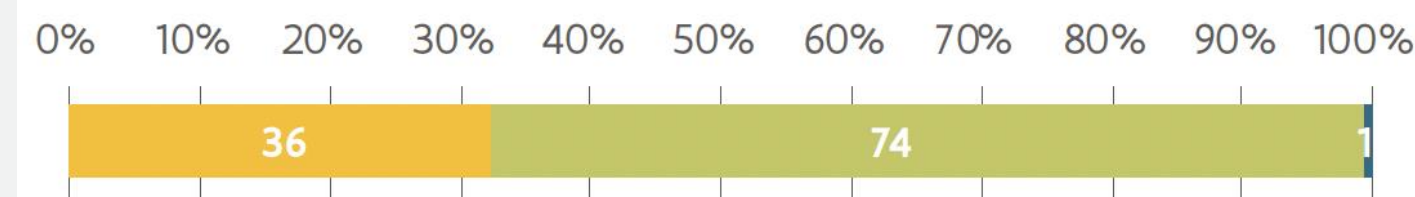
- Aandacht voor remediëring

Meer inzetten op

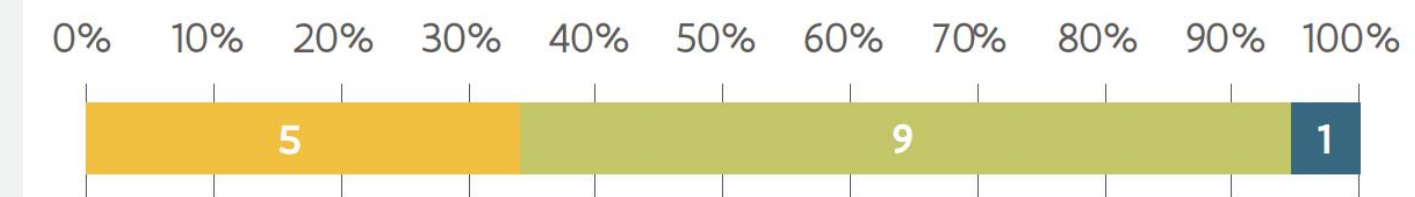
- Doelgerichte differentiatie en remediëring
- Actieve betrokkenheid en authentieke contexten
- Probleemoplossende vaardigheden
- Leerdoelen expliciteren
- Metacognitieve vaardigheden

lager onderwijs

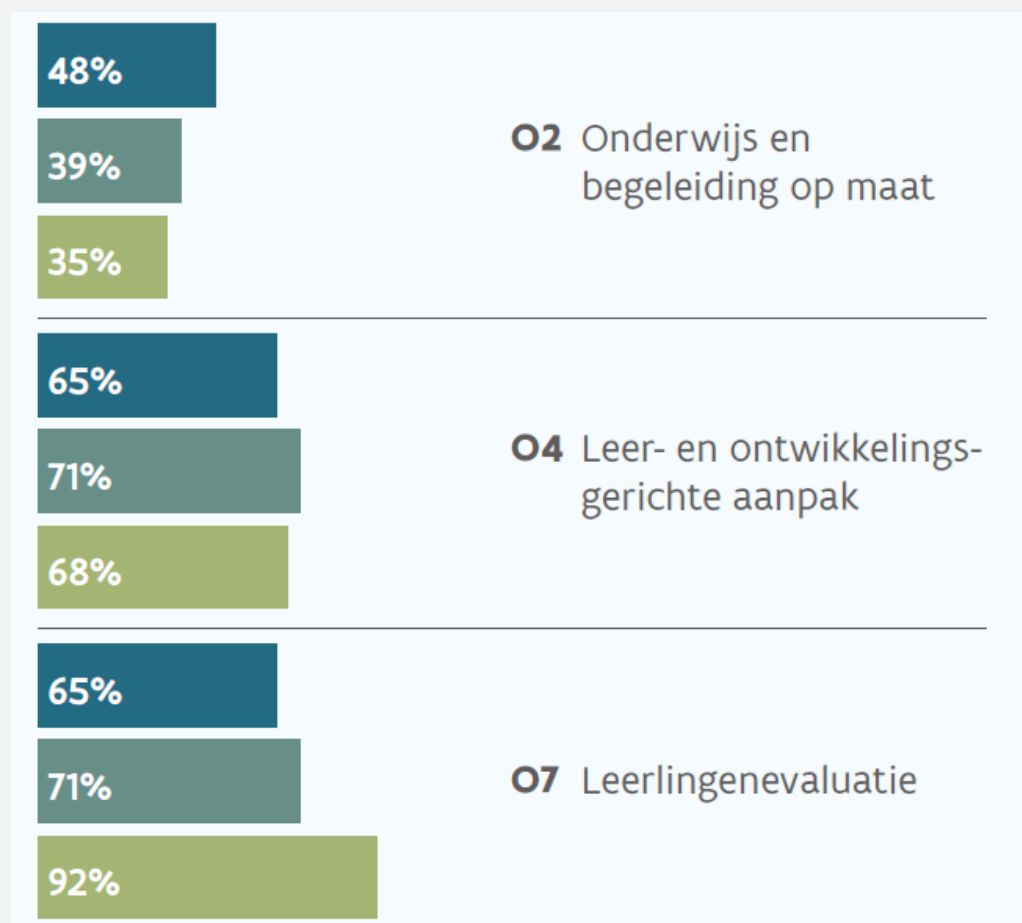
1^e graad secundair onderwijs

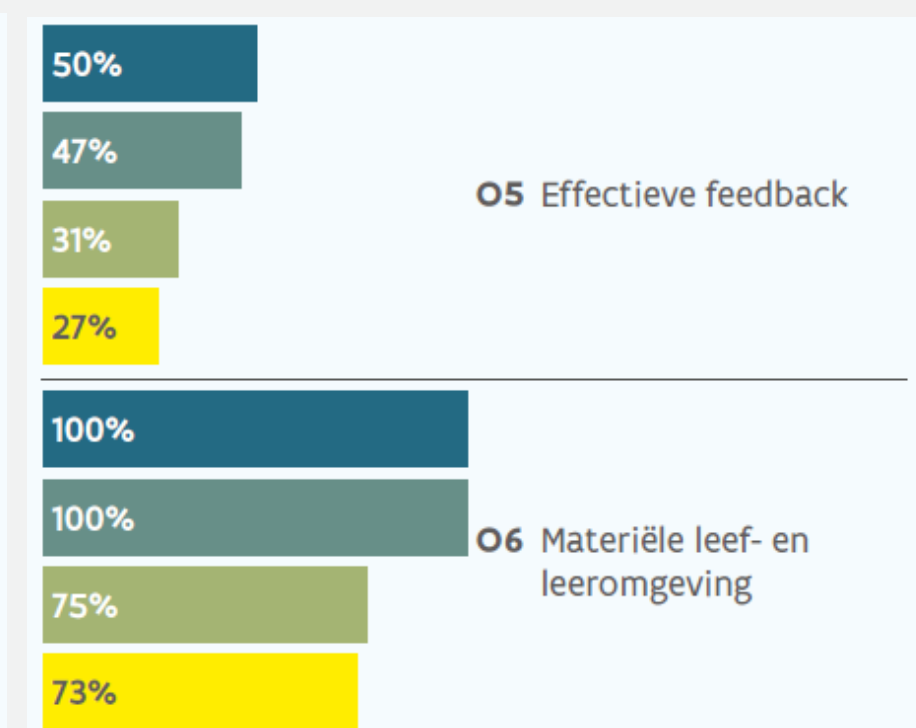
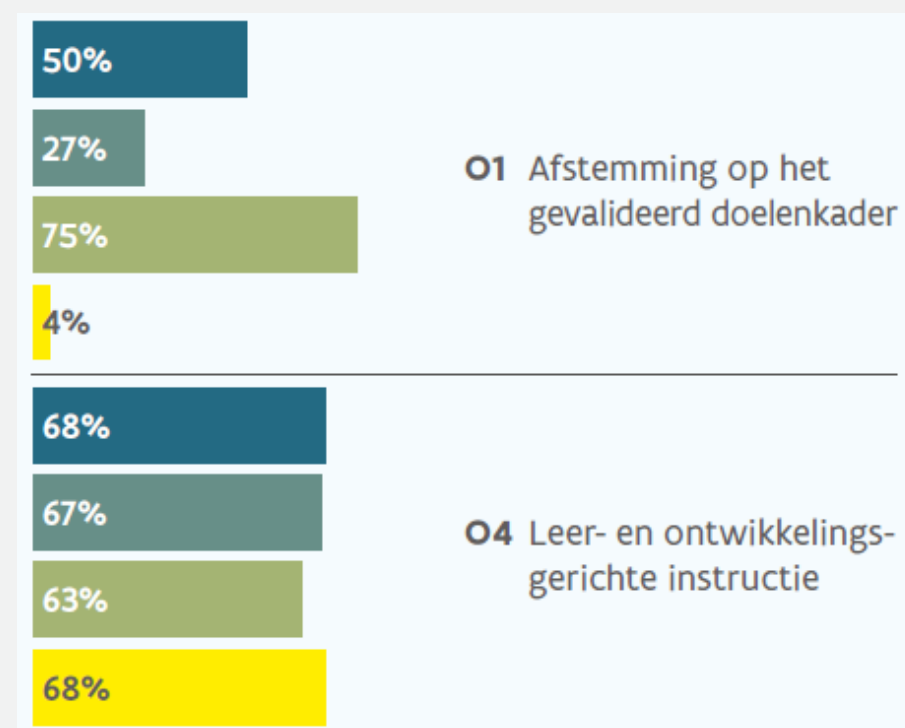
Onderwijsleerpraktijk

Basisonderwijs

1ste graad secundair onderwijs

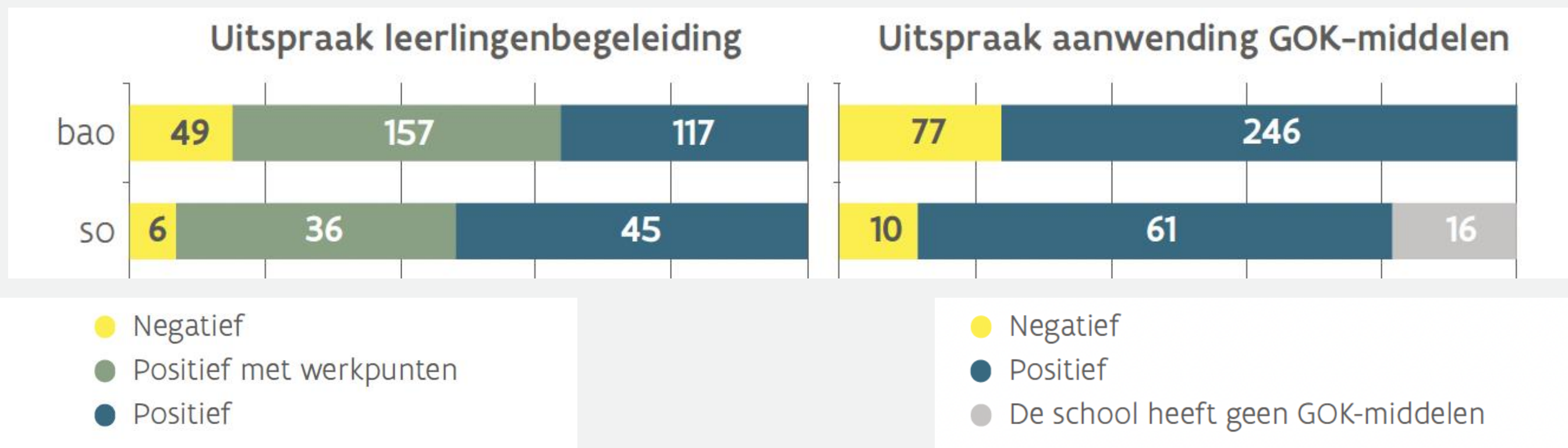
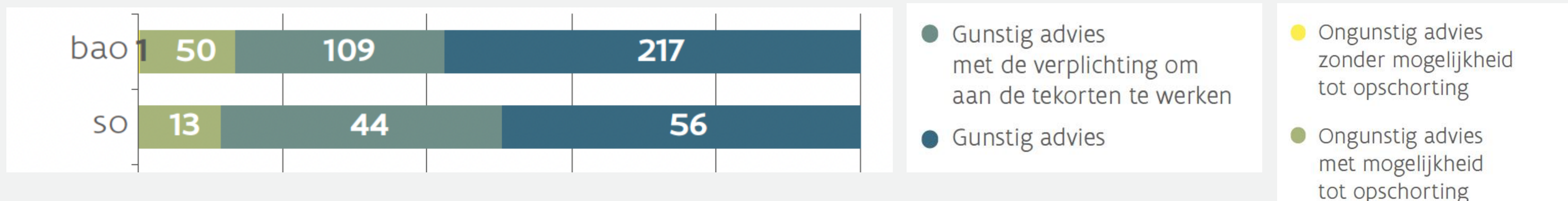
- Kleuteronderwijs
- Lager onderwijs: Nederlands
- Lager onderwijs: Wiskunde

- Nederlands in de eerste graad
- Wiskunde in de eerste graad
- Wetenschappen in de eerste graad
- Technologie in de eerste graad

Leerlingenbegeleiding en GOK

Adviezen en uitspraken

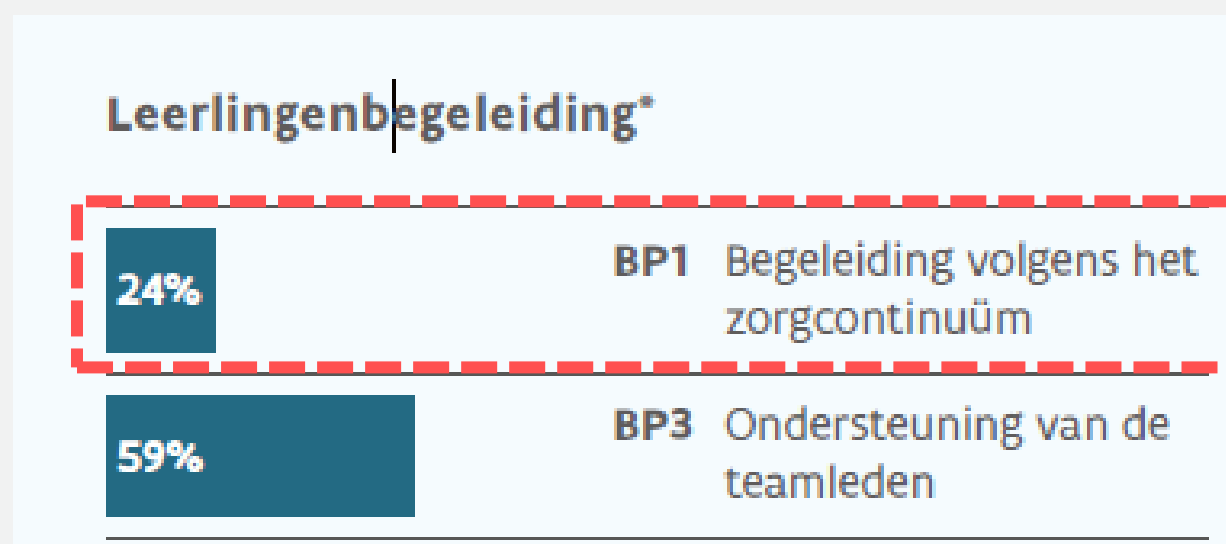

Leerlingenbegeleiding

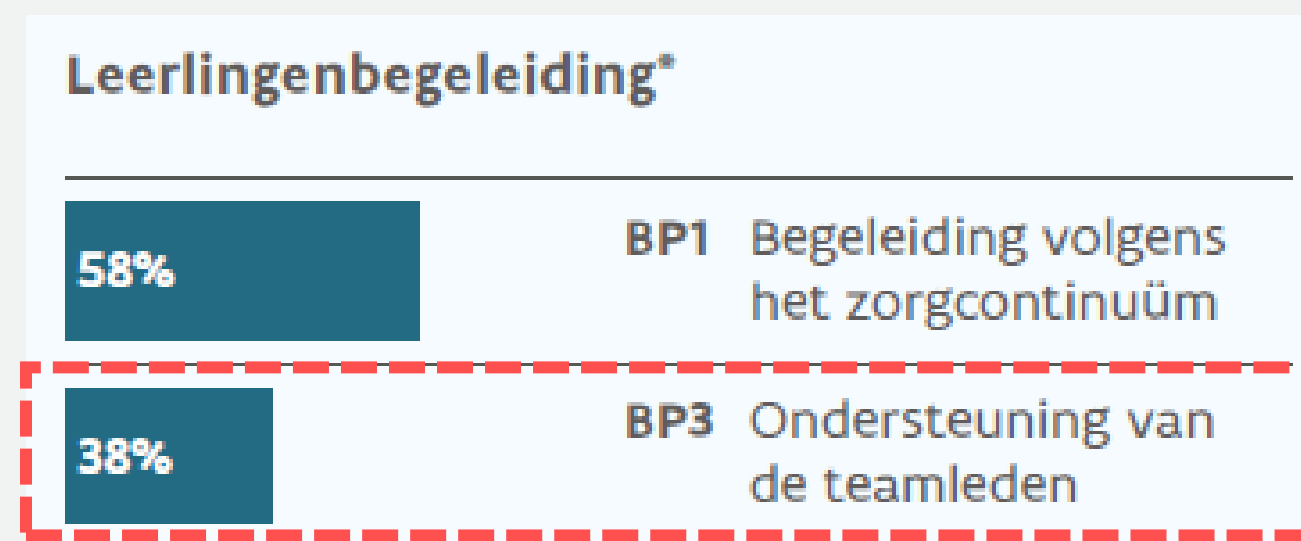
■ % onderzoeken die tegemoetkomen
aan de verwachting of deze overstijgen

Basisonderwijs

Secundair onderwijs

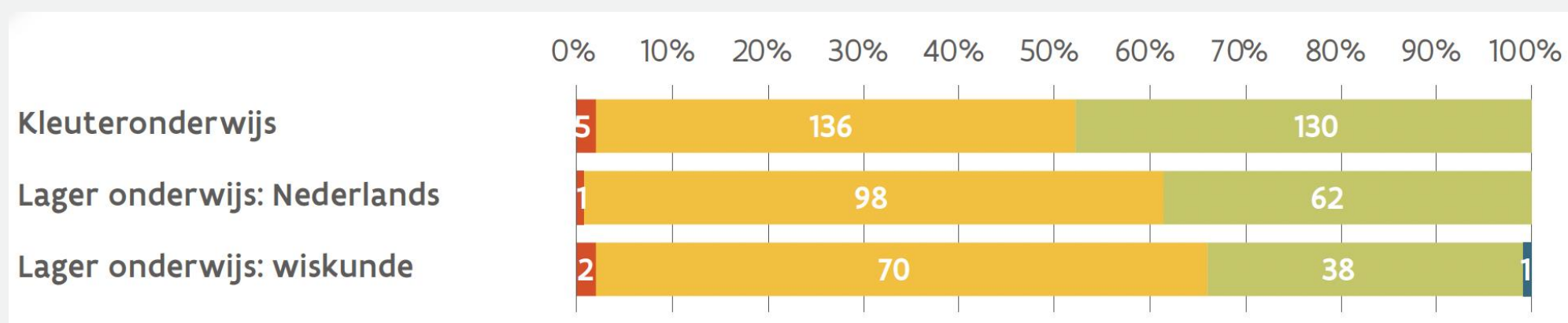

Leerlingenbegeleiding

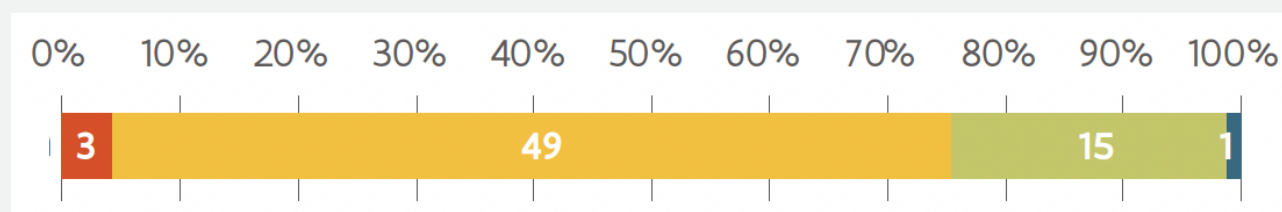
Basisonderwijs

- Volgens de verwachting
- Overstijgt de verwachting
- Beneden de verwachting
- Benadert de verwachting

Onderwijs en begeleiding op maat (O2)

Begeleiding volgens het zorgcontinuüm (BP1)

Leerlingenbegeleiding

Onderwijs en begeleiding op maat (O2) Begeleiding volgens het zorgcontinuüm (BP1)

- Sterkere inzet op een preventieve aanpak en een krachtige leeromgeving voor alle leerlingen.
- Meer aandacht voor verfijnde beeldvorming en concreet geformuleerde onderwijsbehoeften en doelen voor de begeleiding.
- Meer aandacht voor een planmatig en doelgerichte aanpak vanaf de verhoogde zorg, met voldoende aandacht voor remediëring.
- Meer aandacht voor effecten van preventieve acties en passende maatregelen binnen de verschillende fases van het zorgcontinuüm opvolgen op school, klas- en leerlingniveau.

Basisonderwijs - kwaliteitsprofiel

	Uitdaging	Kans	Kracht
Kwaliteits-ontwikkeling	- Onderwijskundig beleid - Cyclische evaluatie van de kwaliteit - Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit - Borgen en bijsturen	Visie en strategisch beleid	Organisatie-beleid
Onderwijs op de klasvloer	Onderwijs en begeleiding op maat	- Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak - Kleuter- en leerlingen-observatie en -evaluatie	
Leerlingen-begeleiding	Begeleiding volgens het zorgcontinuüm	Ondersteuning van de teamleden	

Secundair onderwijs - kwaliteitsprofiel

	Uitdaging	Kans	Kracht
Kwaliteits-ontwikkeling	• Onderwijskundig beleid • Cyclische evaluatie van de kwaliteit • Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit		• Visie en strategisch beleid • Organisatiebeleid • Borgen en bijsturen
Onderwijs op de klasvloer	• Afstemming op het gevalideerd doelenkader • Effectieve feedback	• Leer- en ontwikkelings-gerichte instructie	• Materiële leef- en leer-omgeving
Leerlingen-begeleiding	• Ondersteuning van de teamleden	• Begeleiding volgens het zorgcontinuüm	

Conclusie

uit de doorlichtingen
schooljaar 2023-2024

- Bevindingen in de lijn van
 - Vlaamse toetsen
 - Internationaal vergelijkend onderzoek
 - Eerdere onderwijsspiegels
- Sterker kwaliteitsbeleid uitbouwen
 - met aandacht voor
 - onderwijskwaliteit op de klasvloer
 - uitgebouwde leerlingenbegeleiding

Leerlingen- begeleiding

Katja Petry

Leerlingen- begeleiding

Centra voor
leerlingenbegeleiding

Leersteuncentra

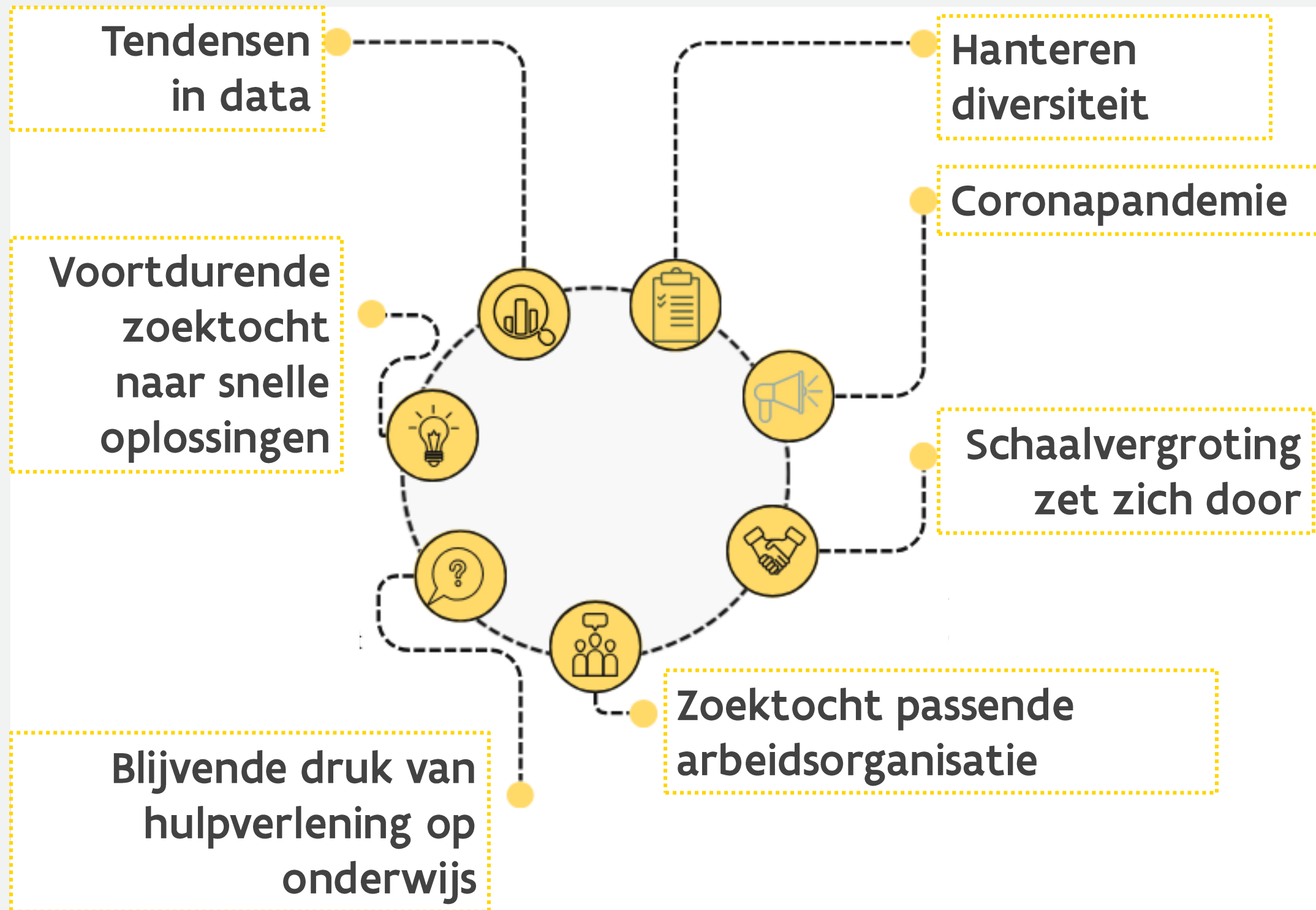
Meldingen over
leerlingenbegeleiding

Permanent onderwijs
aan huis

Centra voor leerlingenbegeleiding

Doorlichtingen 2018–2024

Context schets

Doorlichtingen CLB's 2018 - 2024

Adviezen

Doorlichtingen CLB's 2018 - 2024

Kwaliteitsontwikkeling

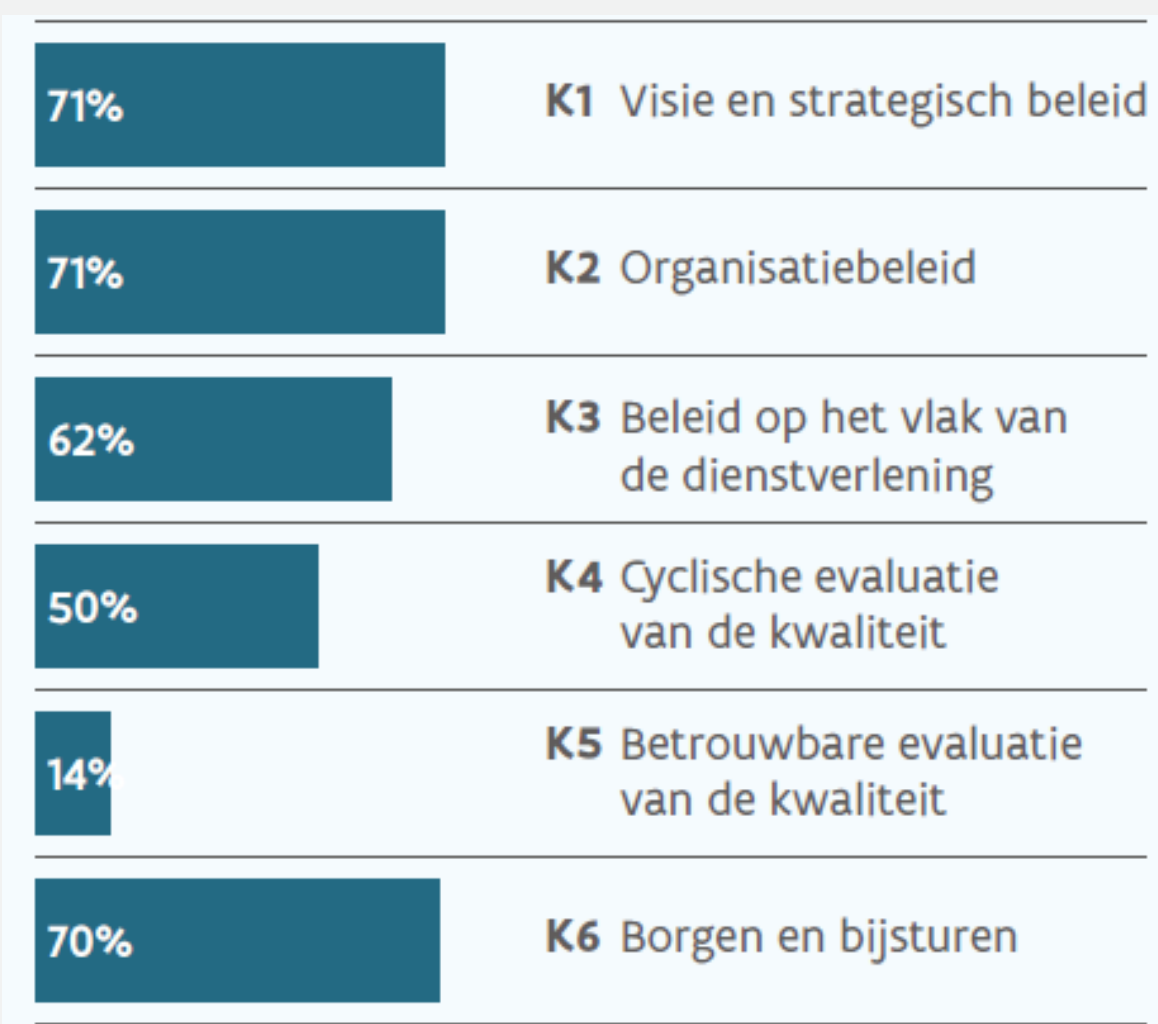
Sterk

- Beleidsplannen met strategische en operationele doelen
- Continue aandacht voor verbetering
- Planmatig evalueren van de werking

Meer inzetten op

- Doelgerichtheid
- Ondersteuning op maat van de medewerkers
- Aandacht voor resultaten en effecten
- Informatiegeletterdheid
- Structureel verspreiden van goede praktijken

 % onderzoeken die tegemoetkomen aan de verwachting of deze overstijgen

Doorlichtingen CLB's 2018 - 2024

Handelingsgerichte diagnostiek

Sterk

- Duidelijke afspraken met scholen over het stellen van hulpvragen
- Flexibel doorlopen van fasen HGD

Meer inzetten op

- Doelgericht handelen
- Wisselwerking tussen leerling en (leer)omgeving
- Leerling actief betrekken
- Bruikbare adviezen gericht aan thuis en school
- Multidisciplinaire benadering
- Minst ingrijpende hulp

■ % onderzoeken die tegemoetkomen aan de verwachting of deze overstijgen

Handelingsgerichte diagnostiek*

22%

B1 Handelingsgerichte diagnostiek

Doorlichtingen CLB's 2018 - 2024

Versterken van het schoolteam

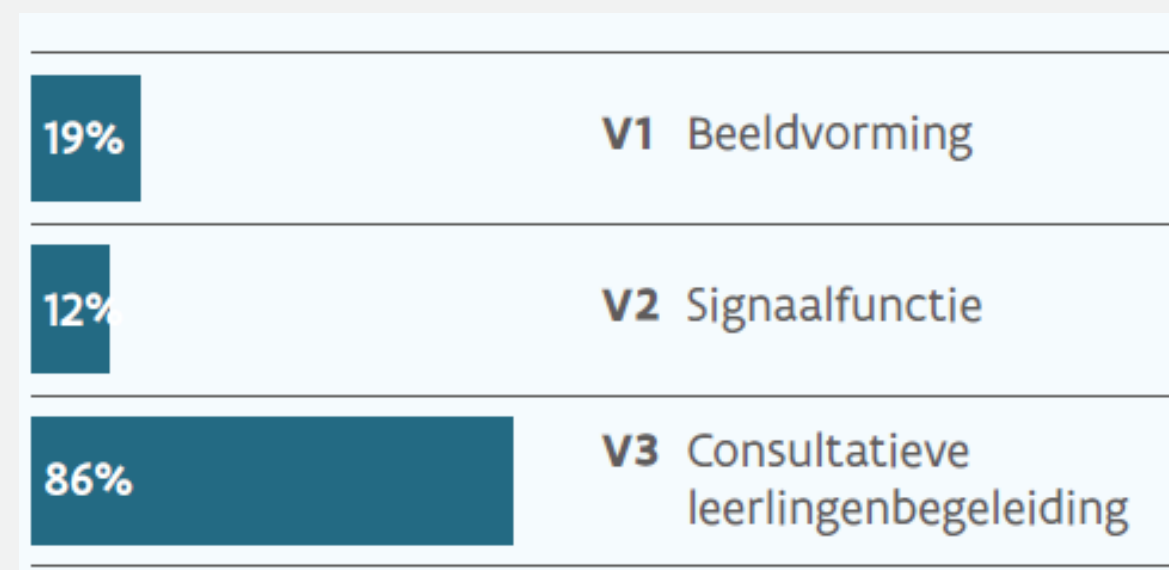
Sterk

- Beeldvorming: zicht op noden en behoeften
- Consultatief werken: geven tips en zoeken mee naar andere of betere aanpak

Meer inzetten op

- Relevante, actuele en transparante beeldvorming
- Signaleren: niet systematisch en niet consequent gericht op versterken van brede basiszorg
- Consultatief werken: nog weinig gericht op proactiviteit

■ % onderzoeken die tegemoetkomen aan de verwachting of deze overstijgen

Doorlichtingen CLB's 2018 - 2024

Conclusies en reflecties

Naar een versterkt beleid op het vlak van dienstverlening en kwaliteitszorg

Naar kwaliteitsvolle handelingsgerichte diagnostische trajecten

Naar een versterkte signaalfunctie en consultatieve leerlingenbegeleiding

Doorlichtingen CLB's 2018 - 2024

Conclusies en reflecties

De centra voor leerlingenbegeleiding kunnen de uitdagingen niet alleen oplossen

- De toenemende en complexere vragen naar jeugdhulpverlening
- De nood aan een flexibel aanwervings- en personeelsbeleid
- De samenwerking met meerdere partners
- De noodzaak van structureel zicht te hebben op de onderwijsloopbaan

Leersteuncentra

Erkenningsonderzoeken

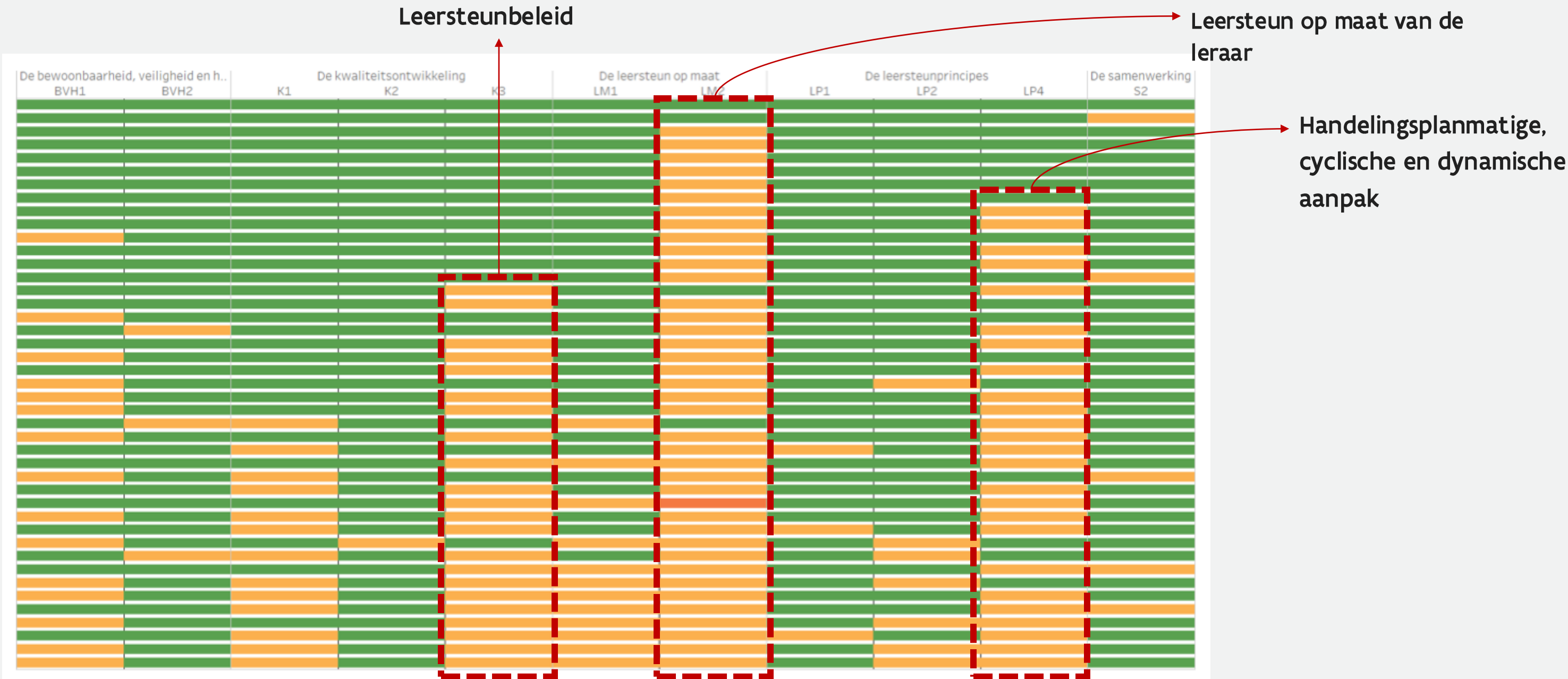
Leersteuncentra

Erkenningsonderzoeken

- Voldoen aan de decretaal vastgelegde erkenningsvoorwaarden
- Tegemoet komen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor kwaliteitsvolle leersteun
 - Kwaliteitsontwikkeling van het leersteuncentrum
 - Leersteunpraktijk
 - Bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne
- Alle onderzoeken eindigen met een positief advies

Erkenningsonderzoeken: vaststellingen

Figuur 14: Overzicht van de inschalingen van de onderzochte ontwikkelingsschalen per centrum, na afronding van alle onderzoeken.

Leersteuncentra

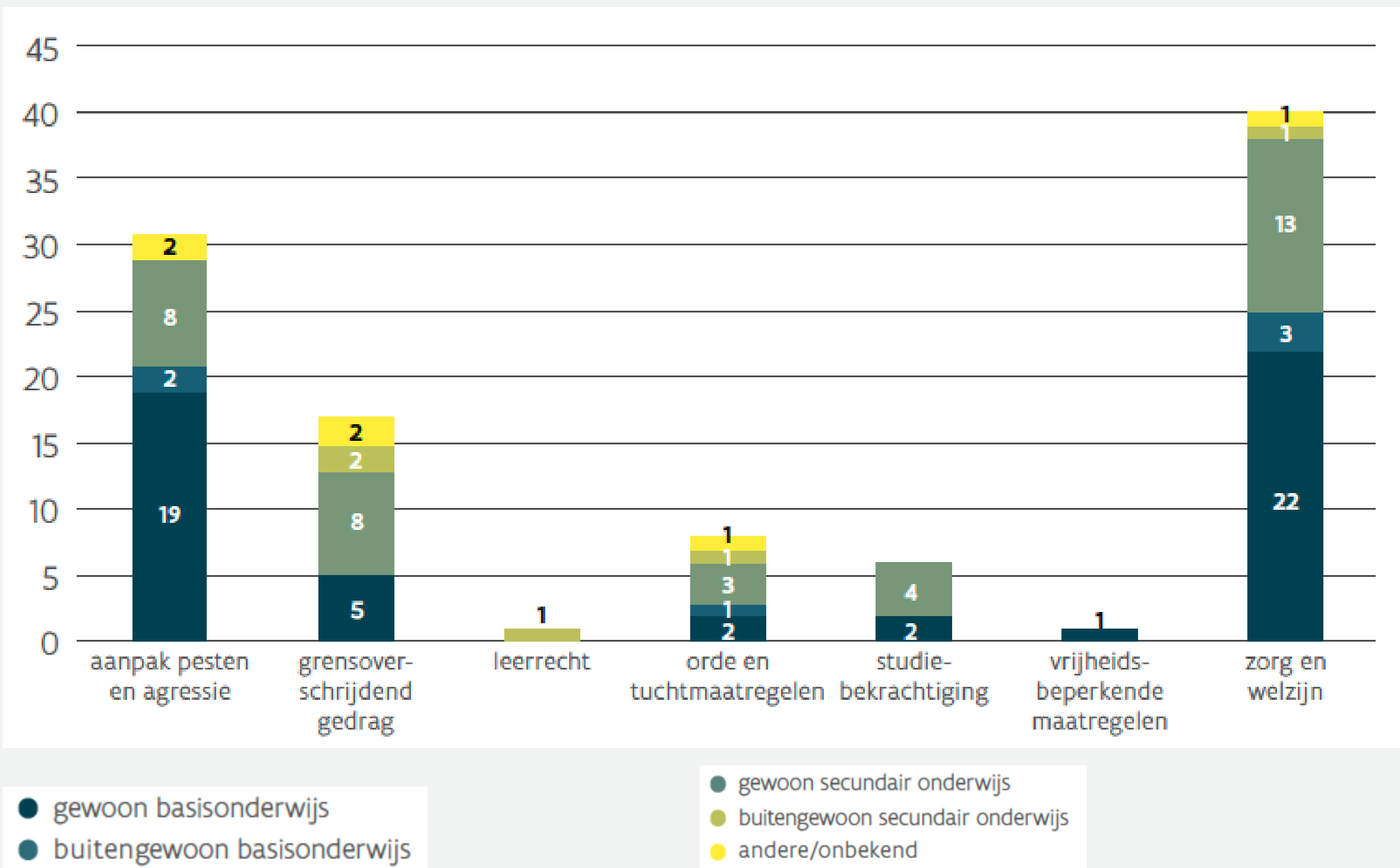
Erkenningsonderzoeken: vaststellingen

- Organisatiebeleid en beleid op leersteun
- Handelingsgericht samenwerken
- Samenwerkingsrol zoeken
- Klaspraktijk
- Leerling-, leraar- en schoolteamgerichte leersteun
- Beleid op bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne

Meldingen leerlingenbegeleiding

Meldingen leerlingenbegeleiding

Meldingen leerlingenbegeleiding

Aantal onderwerpen per melding over leerlingenbegeleiding

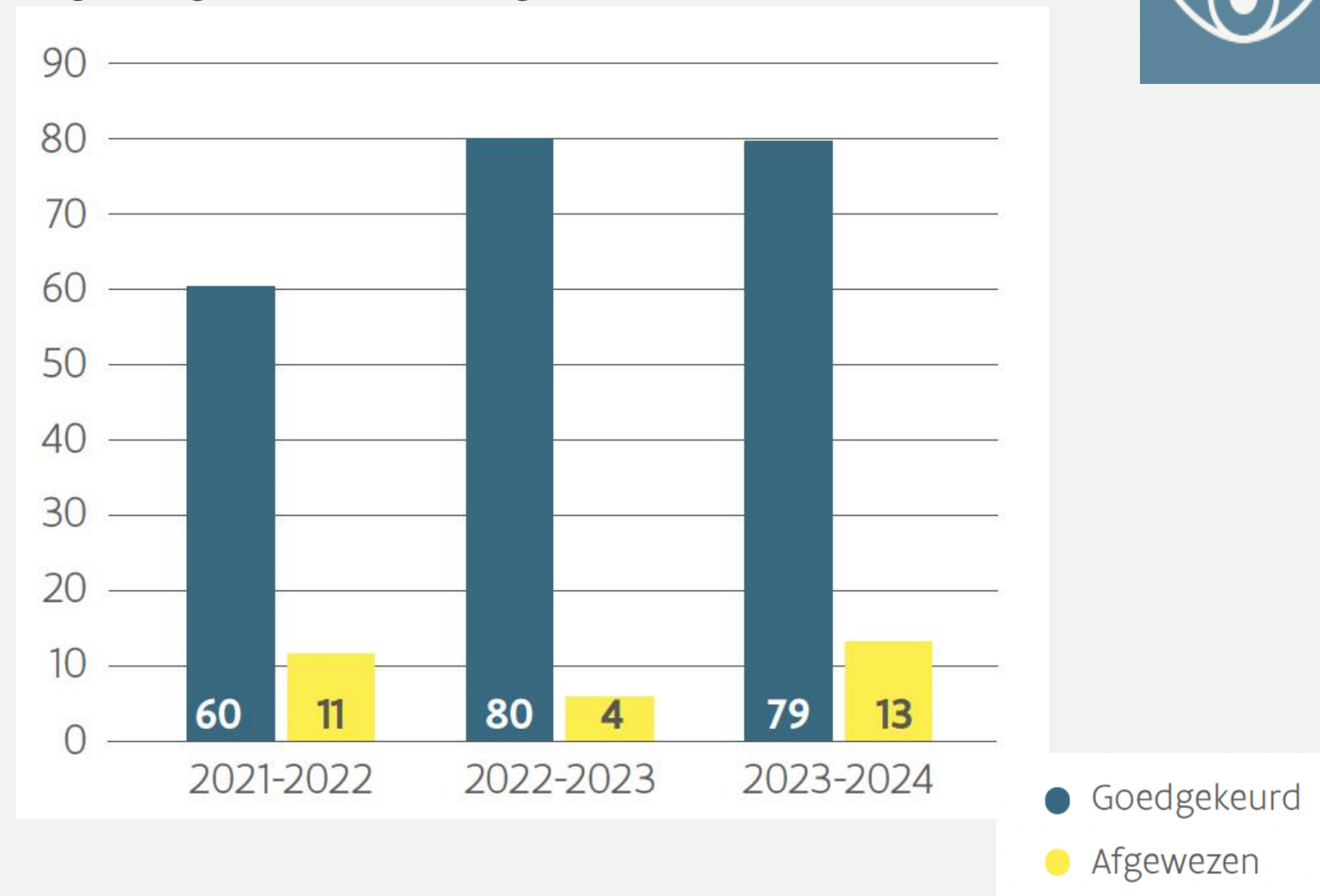
- Proactief inzetten op kwaliteitsvolle leerlingenbegeleiding
- Sterke oplossingsgerichte relatie met alle belanghebbenden
- Verbindende dialoog

Aanvragen permanent onderwijs aan huis

Permanent onderwijs aan huis (POAH)

- Rol van de onderwijsinspectie
- Is POAH een noodzakelijk en haalbaar onderwijsaanbod gelet op het recht op redelijke aanpassingen en de mogelijkheid van flexibele leerwegen

Aantal eerste aanvragen:
goedgekeurd of afgewezen

Permanent onderwijs aan huis (POAH)

- **Motivatie:** voor het kind niet langer mogelijk onderwijs te volgen in een schoolse context
- **Profielen van leerlingen in POAH**
 - Leerlingen met verschillende zorgprofielen
 - Relatief grote groep jonge kinderen
 - Tweede piek bij overstap naar buitengewoon secundair onderwijs
 - Van TOAH naar POAH
 - Anderstalige nieuwkomers
 - Geen onderwijsaanbod

Permanent onderwijs aan huis (POAH)

- Impact van context en regelgeving
 - Een medische kijk op handicap
 - POAH versus TOAH
 - Onvoldoende benutting van de mogelijkheid tot flexibel aanbod in MFC
 - Regelgeving 'gegarandeerde schoolloopbaan' is te weinig bekend
 - Impact van onderwijs op persoonsvolgend budget
 - Statuut van POAH-leraren
- POAH is slechts passend onderwijs als het haalbaar én nodig is.
 - Minst ingrijpende maatregel
 - Permanent karakter
 - Nood aan flexibel onderwijsaanbod

Reflecties

op de Onderwijsspiegel

Vier experten

- Katrien Bonneux, inspecteur-generaal
- Kelly Thyssen, schooldirecteur De Vlinderboom
- Stefan Grielens, directeur vrij CLB netwerk
- Caroline Vrijens, kinderrechtencommissaris

Reflectie

Katrien Bonneux – inspecteur-generaal

Richtingwijzers van de onderwijsinspectie

Hoge verwachtingen

Richtingwijzers van de onderwijsinspectie

- Hoge verwachtingen
- Doelgerichte aanpak met oog voor effecten

Richtingwijzers van de onderwijsinspectie

- Hoge verwachtingen
- Doelgerichte aanpak met oog voor effecten
- Professionalisering en lerende cultuur

Richtingwijzers van de onderwijsinspectie

- Hoge verwachtingen
- Doelgerichte aanpak met oog voor effecten
- Professionalisering en lerende cultuur
- Samenwerking met partners, ouders en leerlingen

Reflectie

Kelly Thyssen – directeur basisschool

Reflectie

Stefan Grielens – Vrij CLB netwerk

Reflectie

Caroline Vrijens - kinderrechtencommissaris

Slotwoord

Katrien Bonneux

Receptie

**beneden aan de trappen
en dan naar links**

We zien je graag zo meteen
in de ontvangstruimte op het gelijkvloers
om na te praten.

ONDERWIJSSPIEGEL

JAARLIJKS RAPPORT VAN DE ONDERWIJSINSPECTIE

2025

Receptie

Gelijkvloers aan de trappen
en dan naar links

www.onderwijsinspectie.be/onderwijsspiegel